

Életet menthet

Ingyenes méhnyakrákszűrés Székelyföldön is

• A méhnyakrák az egyik legjobban gyógyítható rosszindulatú betegség, de csak akkor, ha időben felfedezik. A Központi Fejlesztési Régió hat megyében uniós pénzalapokból indítanak egy nagylélegzetű szűrést, melynek során 170 200 nőt vizsgálnak meg.

SIMON VIRÁG

Románia az első helyen van a méhnyakrák okozta elhalálozások terén az Európai Unióban, ez szám szerint azt jelenti, hogy évente 3308 új esetet fedeznek fel, 1743 nő pedig elveszti a küzdelmet ezzel a kórral. Nem ritka, hogy 20–30–40 éves nők esetében fedezik fel túl későn a rákos sejteket, és már nem tudnak segíteni rajtuk. Ennek megelőzése érdekében a hat megyét (Brassó, Fehér, Hargita, Kovászna, Maros, Szeben) összefogó Központi Fejlesztési Régió az egészségügyi minisztérium támogatásával uniós pénzalapot hívott le intenzív méhnyakrákszűrés programra. A kezdeményezés egyik felelőse, Cosmina Uzun doktornő a programot bemutató konferencián arról beszélt, hogy korábban is volt egy hasonló kezdeményezés ebben a régióban, de pénzühiány miatt nem tudtak elegendő vizsgálatot elvégezni, jelentős eredményeket elérni.

170 000 nőt vizsgálnak meg

Most azonban 10,5 millió euró áll rendelkezésükre, amelyből Marosvásárhelyen, az orvosi egyetem által átadott egyik épületben egy diagnosztikai központot hoznak létre, korszerű laboratóriummal, illetve 1300 háziorvos, nőgyógyász és patológus bevonásával minél szélesebb körben próbálják elérni a 25–64 év közötti hölgyeket. „El akarunk, és hiszem, hogy el fo-

gunk tudni jutni az eldugottabb településekre is az itt dolgozó egészségügyi szakemberek segítségével. Fontosnak tartjuk az egészségügyi nevelést, a tájékoztatást, azt, hogy minden nőhöz eljussanak a fontos tudnivalók. Hiszen a méhnyakrák megelőzhető, az évi szűrésekkel időben felfedezhető, és nagyon jól gyógyítható. De legtöbbször már későn érnek el az orvoshoz. Ma már oltás is van a betegség kialakulásához hozzájáruló humán papillomavírus (HPV) ellen, s ezt is igényelhetik a lányok szülei. Nemcsak a szűrésre figyelünk oda, hanem azokra az asszonyokra is, akiknél felfedezik a kórt, számukra további vizsgálatokat végezhetünk el, és szakorvosokhoz irányíthatjuk őket. Bízom benne, hogy a több mint két éves futamidő után jóval kevesebb méhnyakrákos eset lesz a régió hat megyéjében” – mondta a szakember.

Beszélni kell róla

Szabó Béla professzor, szülész-nőgyógyász a tájékoztatás, az információ eljuttatásának fontosságáról beszélt, hiszen ennek hiányában ez a szűrés nem lehet sikeres. Felelegette, hogy a 1980-as évek végén elküldték a marosvásárhelyi textilgyárba, hogy végezzen méhnyakrákszűrést, de szinte senki nem jelent meg a kijelölt időpontokon, mindig aznap vettek ki betegszabadságot az asszonyok, amikor be voltak programolva. Mindenféle rémhír keringett arról, hogy miért is van ő ott tulajdonképpen, és olyan mértékű volt a bizalmatlanság, hogy nem jöttek a vizsgálatra. Mint

mondta, nagyon fontos, hogy az asszonyokhoz eljussanak az információk, és megértsék, hogy évente egyszeri szűrés, nőgyógyászati vizsgálat, ellenőrzés megmentheti az életüket. Szomorúan emlegette, hogy a Maros Megyei Sürgősségi Kórház nőgyógyászati osztályán több méhnyakrákos eset van, mint a New Yorkban működő hasonló klinikán. Míg külföldön a méhnyakrákos hölgyek 24–30 százaléka veszíti el az életét, nálunk ez az arány 50–60 százalék, mert későn jönnek orvoshoz. Külföldön időben felfedezik a bajt, amikor még könnyen és egyszerűen gyógyítható. „Csak a család és mi, szakorvosok tudjuk, hogy milyen kínok között halnak meg azok az asszonyok, akiknek méhnyakrákjuk van, akik csak akkor jutnak el hozzánk, amikor már a rákos sejtek olyannyira elszaporodtak, hogy nem tudunk segíteni. Ez a halálos kór megelőzhető” – mondta a professzor, aki úgy érzi, hogy ennek a programnak ő maga is haszonélvezője, hiszen szakorvosként, de férfiként is fontos számára, hogy a nők, anyák, nagymamák egészségesek legyenek.

Januártól kezdődnek

Az egészségügyi minisztérium államtitkára, Vass Levente online csatlakozott a konferenciához, kiemelve, hogy nagyon fontosnak tartja az egészségügyi szűrővizsgálatokat, és nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy ezek életet menthetnek. Az uniós támogatásból megvalósuló program keretében januártól kezdődik az ingyenes szűrés, illetve a tájékoztató előadások és a felvilágosítás. Egy mobil laboratóriumot is felszereltek, így a kis, vidéki településekre is el tudnak jutni, hogy az ott élőknek is lehetőséget adjanak a vizsgálatra. Ezen lehetőségekről elsősorban a háziorvosoknál lehet majd tájékozódni.

Nem feledkeznek meg az elszigetelt településekről. Mozgó laboratórium is lesz, hogy mindenhol lehessen szűrővizsgálatokat végezni

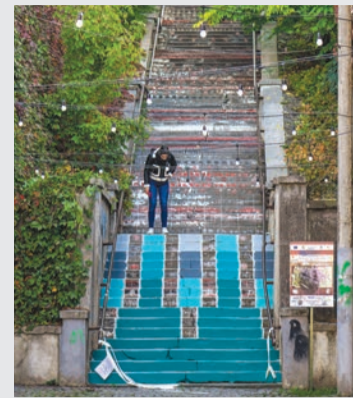
▼ FOTÓ: HAÁZ VINCE

RÖVIDEN

Színes lesz a szürke köztéri lépcső

Újra színes lesz a marosvásárhelyi belváros egyik jellegzetes lépcsője, a 70 fokból álló Rákóczi lépcső, amelyet Soós Pál épített 1902-ben. A lépcsőt 2014-ben egyszer már kiszínezték, az akkori városvezetés megrendelésére erdélyi népi motívumokkal, de a festék idővel lekopott. Hétfvégén a művészeti iskola diákjai a Petry cég megbízásából, a városháza jóváhagyásával megtisztították a lépcsőt, és nekifogtak a kiszínezésének. Mint megtudtuk, ezúttal színes, absztrakt minták lesznek a lépcsőn, hogy vidámmá, otthonosabbá tegyék a környéket. A színes díszítésnek azonban viszonylag rövid élete lesz: mint a marosvásárhelyi polgármester kommunikációs tanácsadója, Borsos Csaba érdeklődésünkre elmondta, a jövőben a Rákóczi lépcsőt felújítják, a megkopott, letéredezett lépcsőfokokat újraépítik. (Simon Virág)

Újabb kórháztűz történt

Eddig ismeretlen okokból csaptak fel a lángok pénteken a konstancai járványkórház koronavírusos betegek kezelésére elkülönített intenzív osztályán. A tűzben hét páciens életét veszítette, az egészségügyi intézményt evakuálták, a betegeket a környező kórházakban helyezték el. A járványkórházban kezelt 125 beteg közül 120 koronavírusos volt, utóbbiak közül tízet ápoltak az intenzív osztályon. Az ügyészség gondatlanságból elkövetett emberölés miatt kivizsgálást indított a kórháztűz ügyében. A katasztrófavédelmi felügyelőség (ISU) a tavalyi és az idei ellenőrzései során egyaránt számos rendellenességet észlelt a konstancai járványkórháznál. Az utóbbi időszakban ez már a sokadik kórháztűz volt Romániában.

Halálra gázolt a vonat egy idős nőt

Halálra gázolt egy 72 éves nőt a Déda–Brassó szakaszon haladó vonat Gyergyóditró és Gyergyószárhegy között péntek délután – tájékoztatta a Hargita Megyei Mentőszolgálat. A helyszínre a gyergyószentmiklósi hivatásos tűzoltóság, a rohammentő-szolgálat (SMURD), illetve a Hargita Megyei Mentőszolgálat szállít ki. Utóbbi elsődleges információ alapján a nő gyalogosan kelt át a síneken.

Hivatalosították Csíkszereda címerét

Az RMDSZ javaslatára hivatalosan használhatja saját címerét Csíkszereda – döntött szombati ülésén a kormány. A döntésről hírlevélben számolt be a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ). „Eddig összesen 30 címet és zászlót sikerült hivatalosítani, az erdélyi magyar közösségnek visszaadni. A munkát folytatjuk ezen a területen: minden olyan helyi közösségnek, aki saját szimbólumhasználatában szabad akar lenni, segítünk” – fejtette ki Cseke Attila fejlesztési, közigazgatási és közmunkálatokért felelős miniszter. Csíkszereda címerének elemei a 18. századi címerre és pecsétre emlékeztetnek. A szív a nagylelkűség, a három nefelejcs az őszinteség szimbólumai, a koronát alkotó hét torony pedig a megyeszékhelyi rangot emeli ki.

Tanítási szünet lesz holnap

Kedden, október 5-én tanítási szünet lesz az óvodásoknak és az iskolásoknak, illetve a tantervek is szabadok lesznek, mivel az oktatás nemzetközi napja hivatalos szabadnapnak számít. A kollektív munkaszerződésben foglaltak értelmében október 5-e a pedagógusoknak is szabadnapnak számít – idézi az Agerpres Larisa Gojnete bukaresti tanfelügyelő nyilatkozatát. Az oktatás világnapját 1994 óta minden évben október 5-én ünneplik az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetének (UNESCO) javaslatára.

Dacian Cioloș az USR új elnöke

Dacian Cioloș európai parlamenti képviselőt választották a Mentsétek meg Romániát – Szabadság, Egység és Szolidaritás Pártja (USR-PLUS) tagjai a pártszövetség elnökévé a választás második fordulójában is. A volt kormányfő 19 603 szavazatot, ellenjelöltje, Dan Barna 18 900 voksot kapott. Cioloș székfoglaló beszédében az államfő-, illetve az önkormányzati és a parlamenti választás megnyerését nevezte az alulvaló legfontosabb célkitűzéseinek. Közölte, alakulata kész visszatérni a koalícióba, csatlakozva a PNL-hez és az RMDSZ-hez, ha olyasvalaki tölti be a miniszterelnöki tisztséget, akivel együtt tudnak dolgozni. „Florin Cîțu semmi szín alatt nem ez a kormányfő” – szögezte le az újdonsült pártelnök, hozzátéve, az USR-PLUS megszavazza holnap a parlamentben a bizalmatlansági indítványt. A küldöttök a párt névváltoztatásáról is döntöttek: ezentúl USR lesz a formáció neve.